

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Права людини і ЗМІ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма **«Журналістика та ком'юнікати́вність»**

(назва програми)

Спеціальність **061 Журналістика**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **06 Журналістика**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: **д.н.с.к., доц. Василик Л.Є.**

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

<http://philology.chnu.edu.ua/?personal=%d0%b2%d0%b0%d1%81%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%ba-%d0%bb%d1%8e%d0%b1%d0%be%d0%b2-%d1%94%d0%b2%d0%b3%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-712>

Контактний тел.

58-47-02

E-mail:

l.vasylyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle -
Консультації

Очні консультації: щотижневі

Онлайн-консультації: [googl.meet](https://meet.google.com/)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс призначений для вивчення специфіки роботи адвокаційного журналіста.

Мета навчальної дисципліни:

Розуміти зміст прав людини, витоки прав людини, концепції захисту прав людини у світі. Знати світові документи з прав людини. Засвоїти висвітлення у ЗМІ проблематики, пов'язаної із захистом прав людини.

2. Пререквізити.

Медіаетика

Соціальна проблематика

4. Результати навчання

знати:

- витоки прав людини
- документи, які регулюють захист прав людини
- види прав людини
- поняття дискримінації та шляхи протидії їй через медіа
- дискриміновані групи в Україні
- суть правозахисної діяльності
- етичні та правові аспекти підготовки матеріалу на правову / судову / правоохоронну / правозахисну проблематику.

вміти:

- збирати та обробляти інформацію правового/правоохоронного/правозахисного характеру
- спілкуватися з різними джерелами інформації
- працювати з правозахисниками
- готувати якісний контент на правову / правоохоронну / правозахисну проблематику.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з різних галузей знань та видів діяльності).

ФК8. Здатність орієнтуватися у передовому вітчизняному та світовому досвіді щодо створення інформаційної продукції

ФК18. Здатність використовувати професійні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі журналістики.

ПРН 9. Створювати медіатексти різних видів та жанрів для ЗМК

ПРН 20. Виокремлювати загальні складові журналістського тексту, адаптувати текст під запити аудиторії, створювати власні тексти для ЗМІ, самостійно формувати концепцію медіа.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	III	V	4	120	15	30			71	4	іспит
Заочна	III	V	4	120	4	8			104	4	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. ПРАВА ЛЮДИНИ ЯК ПРОБЛЕМА ДЛЯ ЗМІ											
Тема 1. Адвокаційна журналістика. Предмет навчальної дисципліни. Огляд літератури з курсу.		1				2						
Тема 2. Онтологія прав людини. Формування розуміння прав людини в різні історичні епохи. Держава як гарант прав людини.		1				2						
Тема 3. Види прав людини		1				2						
Тема 4. Світові документи з прав людини		1				2						
Тема 5. Омбудсмен та її роль в захисті прав людини		1				2						
Тема 6. Цінності прав людини у практиці ЗМІ.		1				2						
Тема 7. Адвокаційні кампанії за участю ЗМІ. «Шана різноманіттю» «УП. Життя» як зразок медіадіяльності.		1				2						
Модуль 1. Презентація та захист власної творчої роботи.						2						
Разом за ЗМ1		7				15						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. РОБОТА ЖУРНАЛІСТА З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРАВОНАХОДИМОГО ХАРАКТЕРУ											

Тема 1. Правозахисні організації в Україні: історія виникнення та становлення		1			4						
Тема 2. Сучасні правозахисні ГО як джерела інформації для журналіста		2			2						
Тема 3. Соціологічні дослідження в Україні в сфері прав людини.		2			3						
Тема 4. Можливі теми та кути подання правозахисної інформації		1			2						
Тема 5. Можливі жанри подання правозахисної інформації		2			2						
Презентація та захист творчої роботи.					2						
Разом за ЗМ 2		8			15						
Усього годин		15			30						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	УГС, її роль та функції
2	КРИМ SOS. Війна та виклики правам людини
3	Центр прав людини ZMINA
4	Медійна ініціатива за права людини
5	ГО “Ла Страда-Україна”
6	ГО “Донбас СОС”
7	Кримська правозахисна група
8	“Україна без тортур”
9	Правозахисний центр “ДІЯ”
10	Громадська організація “Докудейз”
11	Проект “Без кордонів”
12	ГО “Добробат”

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю, методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія тощо).

МН2 – практичні заняття.

МН3 – робота з матеріалами медіа

МН6 – наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо).

МН7 – робота з книгою, з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою.

МН9 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

МН11 – створення журналістських матеріалів

Методи оцінювання

МО2 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО4 – звіти, реферати, статті.

МО6 – презентації результатів виконання завдань.

МО8 – іспит

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів		
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12				
4	4	5	4	5	4	4	6	6	6	6	6				
												40	100		

5. Рекомендована література – основна

1. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Верховна Рада України; Закон від 23.12.1997 № 776/97-ВР
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року
3. Загальна декларація прав людини
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні й культурні права
5. Міжнародний пакт про громадянські й політичні права
6. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання
6. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації
7. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок
8. Конвенція про права дитини
9. Нестерович В. Ф. Верховенство права та забезпечення прав людини на тимчасово окупованих територіях України / Наукові записки НаУКМА. 2017. Т. 200. С. 85-92.
10. Проблеми реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні / К., 2007. 424 с.
11. Рабінович П. Європейські стандарти прав людини: онтологічні, гносеологічні та праксеологічні стандарти // Вісн. Акад. прав. наук України. 2003. № 2-3 (33–34). С. 114-132.

12. ПРАВА ЛЮДИНИ ТА МАС-МЕДІА В УКРАЇНІ. Збірник конспектів лекцій. К., 2018. 260 с.
13. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження. – Київ, 2019.
14. Бацюкова С., Виртосу І. Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід. – Луганськ, 2013. – Режим доступу: https://issuu.com/irf_ua/docs/rol-2013-7-18_2
15. Конфлікт у медіа і медіа в конфлікті. Дослідження. Соціологічна агенція «Фама» на замовлення гро-мадської організації «Львівський медіафорум» і Школи журналістики Українського католицького університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/research/polovina_ukraintsiv_ne_virit_u_nezalezhni_zmi/
16. Права людини і журналістика: від закономірностей до включення в механізми захисту прав // Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. – С. 27-43.
17. Українська журналістика на цінностях прав людини в умовах війни // Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. – С. 43-58.

6. Інформаційні ресурси

1. Правозахисні активісти в дії»: <http://hr-activists.net/organizations>
2. <http://umdpd.info/>
3. www.helsinki.org.ua
4. <http://www.la-strada.org.ua>
5. <https://humanrights.com.ua/>
6. <https://amnesty.org.ua>